

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Michala Bobka v právní věci žalobce: **J. H.**, zastoupený advokátkou JUDr. Irenou Wenzlovou, se sídlem Sovova 709/5, Litoměřice, proti žalovanému: **policejní prezident**, se sídlem Strojnická 27, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2018, č. j. PPR-20321-44/ČJ-2008-31, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2020, č. j. 9 Ad 13/2018 - 42,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ředitel Policie České republiky, Správy Severočeského kraje rozhodnutím ze dne 15. 12. 2006, č. j. PSV-8-862/FPO-26-2006, uložil žalobci v řízení ve věcech služebního

oměru podle § 75 a § 80 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, povinnost zaplatit České republice, Ministerstvu vnitra, územnímu pracovišti Policie ČR - Správě Severočeského kraje 12% úroky z prodlení z částky 1 033 800 Kč (představující náhradu škody za jím způsobený trestný čin zpronevěry) za dobu ode dne 4. 9. 1999 do 8. 10. 2006. Žalovaný toto rozhodnutí následně dvakrát změnil, avšak obě jeho rozhodnutí zrušil městský soud – poprvé pro nepřezkoumatelnost druhostupňového správního rozhodnutí, jež spolu s prvostupňovým správním rozhodnutím nereflektovalo změnu právní úpravy a podruhé v návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2014, č. j. 3 Ads 56/2013 - 25, pro zodpovězení otázky, kdy nastal počátek běhu subjektivní promlčecí doby dvou let pro uplatnění práva na náhradu škody, respektive kdy se poškozený dozvěděl o tom, že mu vznikla škoda a kdo za ni odpovídá. Žalobou napadeným rozhodnutím pak žalovaný prvostupňové správní rozhodnutí změnil tak, že sazbu úroků, jež je žalobce povinen zaplatit, snížil na 11 %. V odůvodnění uvedl konkrétní data, od nichž se odvíjel běh promlčecích lhůt pro uplatnění nároků na náhradu škody a úroků z prodlení, popsal, kdy došlo k uplatnění obou nároků a zastavení běhu promlčecích lhůt a konstatoval, že stejně jako nebyl promlčen nárok na náhradu škody, nebyl promlčen ani nárok na úhradu úroků z prodlení. Bylo proto podle něj namístě rozhodnout o povinnosti žalobce zaplatit též úroky z prodlení, které jsou příslušenstvím nároku na náhradu škody.

[2] Žalobu proti tomuto (v pořadí třetímu) rozhodnutí žalovaného městský soud zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem. V odůvodnění vysvětlil, proč má ve shodě se žalovaným za to, že ze služební charakteristiky žalobce ze dne 13. 9. 1996 ani ze sdělení vyšetřovatele ze dne 18. 10. 1996 nemohl poškozený stanovit ani přibližně rozsah jemu vzniklé škody. Soud uvedl, že podmínka skutečné vědomosti poškozeného o škodě a jejím rozsahu, která je nezbytná pro počátek běhu promlčecí doby, byla splněna až 5. 5. 1999, kdy byl poškozený prostřednictvím pověřené osoby poučen o nároku na náhradu škody a o možnosti navrhnout, aby soud v trestním řízení uložil žalobci povinnost tuto škodu nahradit. Z klasifikace trestných činů obsažené v poučení totiž vyplývá, že žalobce je stíhán pro trestný čin zpronevěry, kterým způsobil značnou škodu (nejméně 200 000 Kč) a trestný čin podvodu, kterým způsobil škodu velkého rozsahu (podle rozhodného znění relevantních právních předpisů nejméně 1 000 000 Kč). Poškozený se tedy dozvěděl o spodní hranici škody (1 200 000 Kč), která mu byla trestným činem způsobena. Ta se přitom podle městského soudu velmi blíží konečné výši škody přiznané v trestním řízení. Městský soud dále konstatoval, že žalovaný v dostatečném rozsahu doplnil spisový materiál a že listiny, které pro doplnění skutkových zjištění opatřil, tvoří dostatečný podklad pro učiněné závěry. Uzavřel proto, že nárok na náhradu škody nebyl ke dni jeho uplatnění promlčen a že žalovaný v souladu se závazným právním názorem soudu vysloveným v předchozím rozsudku rozhodl o úrocích z prodlení. Poznamenal rovněž, že otázka, ve kterém období byl žalobce povinen hradit úroky z prodlení, stejně jako otázka jejich procentuální výše, nebyla předmětem žaloby a soud se jí proto nezabýval.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítl v ní, že soud zcela neopodstatněně přisvědčil závěrům rozhodnutí žalovaného a nesprávně, nedostatečně a nesrozumitelně posoudil právní otázku počátku

pokračování

běhu subjektivní promlčecí doby k uplatnění nároku na náhradu škody. Má za to, že počátek běhu této lhůty určila zpráva ze dne 18. 10. 1996, z níž se poškozený s potřebnou určitostí dozvěděl o přibližné výši škody, kterou mu stěžovatel způsobil, neboť z ní vyplynula informace, že stěžovatel je stíhán pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1 a 3 trestního zákona. Z tohoto údaje tak musel poškozený dovodit, že škoda, kterou mu stěžovatel způsobil, je podle § 248 odst. 3 trestního zákona značnou škodou a že tedy může činit nejméně 200 000 Kč a nejvíce 999 999 Kč. Taková informace je pro poškozeného (Policii ČR), totiž obecně známou skutečností a umožňuje mu určit alespoň přibližnou výši škody v penězích ve smyslu požadavků dovozených v této souvislosti judikaturou Nejvyššího soudu. Závěr městského soudu, že se částka 200 000 Kč ani přibližně neblíží konečné výši škody, je proto nesprávný (nedostatečný a nesrozumitelný). Poškozený se proto podle stěžovatele o škodě a o tom, kdo za ní odpovídá, dozvěděl nejpozději 18. 10. 1996 a jeho nároky na náhradu škody a úhradu úroků z prodlení uplatněné v adhezním řízení dne 10. 6. 1999 byly proto již promlčeny.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření konstrukci stěžovatele o počátku běhu promlčecí doby pro uplatnění nároku na náhradu škody jako nesprávnou odmítl a poznamenal, že sdělení ze dne 18. 10. 1996 je třeba posuzovat v kontextu spisového materiálu. Z něj plyne, že výše škody v průběhu vyšetřování plynule stoupala a poškozený tak nemohl dne 18. 10. 1996 znát onu orientační a přibližnou výši škody. Poukázal na skutečnost, že stěžovateli bylo podřízeno více než 350 příslušníků policie, které bylo nutné vyslechnout a zjistit, zda byli v průběhu vyšetřovaného období kráceni na služebním příjmu. Jak přitom vyplývá z obsahu sdělení vyšetřovatele ze dne 5. 6. 1997, v té době nebyly vyslechnuty více jak dvě třetiny svědků a na základě dosud provedených svědeckých výpovědí byla zadokumentována škoda jen ve výši 545 000 Kč. Závěry, které ve sporné otázce učinil městský soud, proto žalovaný považuje za věcně správné a náležitě odůvodněné.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v intencích § 109 odst. 3 a 4 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a v rozsahu uplatněných kasačních námitek. Vady, ke kterým by musel přihlédnout z úřední povinnosti, neshledal a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[6] Stěžovatel předně namítal, že rozsudek městského soudu je nedostatečně a nesrozumitelně odůvodněný, což je vada, která soudu zpravidla neumožňuje přezkoumat námitky věcného charakteru, a proto bez dalšího vede ke zrušení napadeného rozhodnutí. Tuto vadu však Nejvyšší správní soud neshledal. Výrok napadeného rozsudku je vnitřně konzistentní a odpovídá srozumitelně formulovanému odůvodnění, rozsudek jako takový má všechny zákonné náležitosti a lze z něj seznat, kdo jsou účastníci řízení a jak soud o věci rozhodl. Netrpí tedy vadami, které by měly vliv na jeho srozumitelnost (v podrobnostech srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, nebo ze dne 12. 12. 2003, č. j. 2 Ads 33/2003 - 78), ostatně ani stěžovatel žádné vady takového charakteru v kasační stížnosti netvrdí.

[7] Aby bylo rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, muselo by být neodůvodněné v takové míře, že by z něj nebylo možné zjistit, a to ani implicitně, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodující a jak hodnotil podstatné důvody či skutečnosti uplatněné v žalobě (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, 2 Ads 58/2003 - 78, ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, či ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016 - 123). Platí přitom, že kvalita žaloby předurčuje kvalitu a obsah rozhodnutí soudu a tedy, že míra precizace žalobní argumentace velmi významně určuje to, jaké odpovědi se žalobci od soudu dostane (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54, nebo ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 - 42).

[8] Stěžovatel dovozuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů ze skutečnosti, že městský soud při svém hodnocení relevance sdělení ze dne 18. 10. 1996 pro počátek běhu promlčecí doby vyšel pouze ze spodní hranice stanovené trestním zákonem pro značnou škodu (200 000 Kč) a nezohlednil rovněž její horní hranici, jež činí 999 999 Kč. Takový postup městského soudu by v zásadě mohl mít vliv na přezkoumatelnost jeho rozsudku, avšak pouze tehdy, pokud by šlo o nevypořádání stěžejní žalobní námitky. V předložené věci však k ničemu takovému nedošlo, neboť městský soud dostatečným způsobem reagoval na všechny v žalobě uplatněné námitky a výrok napadeného rozsudku opřel o dostatek důvodů. Horní hranicí značné škody navíc stěžovatel v žalobě neargumentoval a splnění podmínky prokázané vědomosti poškozeného o vzniku škody a její výši dovozoval právě z informace, že trestným činem způsobil škodu nejméně 200 000 Kč a že právě znalost nejnížší možné výše škody poškozenému již umožňovala domáhat se stanoveným způsobem svého nároku. Městskému soudu proto nelze vyčítat, že se horní hranicí pro určení značné škody nezabýval. Námitka nepřezkoumatelnosti je tedy nedůvodná.

[9] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení jediné věcné námitky, kterou stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil. Ačkoli byl nárok na náhradu škody (uplatněný v adhezním řízení spolu s nárokem na úroky z prodlení) pravomocně přiznán rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 6. 2006, č. j. 5 To 32/2006, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 7. 2014, č. j. 3 Ads 56/2013 - 25, poznamenal, že pravomocné přisouzení samotné jistiny, není-li současně doprovázeno přiznáním či uznáním úroků z prodlení, nemá za následek prodloužení promlčecí doby i ve vztahu k úrokům a že nárok na úroky z prodlení se promlčuje jako celek. Poukázal také na to, že nárok na úroky z prodlení se vzhledem k jejich akcesorické povaze vůči hlavnímu závazku obecně promlčí, dojde-li k promlčení hlavního závazku. A právě promlčení hlavního závazku ještě před jeho pravomocným přisouzením vrchním soudem stěžovatel namítá. Tvrdí, že soud o nároku na úroky z prodlení v adhezním řízení nerozhodoval a poškozeného v této části odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních. Pravomocným přisouzením hlavního nároku přitom nedošlo k přetržení promlčecí doby i ve vztahu k nároku na úroky z prodlení, a proto pokud by byl promlčen hlavní nárok (na náhradu škody) ještě před jeho přisouzením, byl by promlčen i ten akcesorický (na úroky z prodlení).

[10] Podstatou sporu je tak v předložené věci pouze otázka, zda byl nárok na náhradu škody promlčen již v adhezním řízení, respektive v jaký okamžik došlo k počátku běhu dvouleté subjektivní promlčecí lhůty pro jeho uplatnění. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem

pokračování

městského soudu, že by tímto okamžikem mělo být poučení poškozeného o právech v trestním řízení ze dne 5. 5. 1999 a má za to, že veškeré relevantní informace pro uplatnění nároku poškozený zjistil již ze sdělení ze dne 18. 10. 1996. V době, kdy nárok na náhradu škody poškozený uplatnil v adhezním řízení (10. 6. 1999), byl tedy podle něj tento nárok již promlčený, neboť k tomu stanovená subjektivní dvouletá lhůta již marně uplynula. Jelikož v řízení ve věcech služebního poměru vznesl námitku promlčení hlavního nároku, není již povinen úroky z prodlení poškozenému zaplatit.

[11] Informace, kterými musí poškozený disponovat, aby se ve smyslu zákonných požadavků dozvěděl o vzniku škody, zahrnují podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu skutkové okolnosti, z nichž lze dovodit vznik škody a orientačně (přibližně) také její rozsah tak, aby ji bylo možné vyjádřit v penězích (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 9. 2005, sp. zn. 25 Cdo 2656/2004, ze dne 17. 12. 2014, sp. zn. 25 Cdo 3804/2014, nebo jeho rozsudek ze dne 28. 5. 2020, č. j. 25 Cdo 1510/2019 - 152). Stěžovatel zastává názor, že poškozený získal všechny tyto informace včetně přibližné výše škody ze sdělení ze dne 18. 10. 1996, ve kterém jej vyšetřovatel informoval o tom, že rozšířil stěžovatelovo obvinění pro trestný čin zpronevěry podle § 248 odst. 1 a 3 písm. c) trestního zákona, kterého se dopustil tím, že v době od 1. 1. 1992 do 17. 3. 1996 jako ředitel úřadu cizinecké a pohraniční policie převzal na základě kázeňských rozkazů peněžité částky určené podřízeným policistům jako odměny, tyto finanční prostředky policistům nevyplatil, na jednotlivých rozkazech padělal podpisy potvrzující převzetí odměny a odměny si ponechal pro vlastní potřebu, čímž způsobil značnou škodu (nejméně 200 000 Kč).

[12] Popis skutkových okolností v uvedeném sdělení sice prokazatelně umožňoval poškozenému zjistit, že mu vznikla škoda určitého druhu a kdo za ni odpovídá. Neumožňoval mu však zjistit její přibližný rozsah, a to ani ve spojitosti s termínem *značná škoda* označující škodu v rozsahu 200 000 Kč až 999 999 Kč. Určení alespoň přibližné výše škody totiž předpokládá informaci takového charakteru, jež poškozenému umožní vyjádřit rozsah jemu způsobené majetkové újmy natolik objektivně, že se svého nároku může domáhat u soudu (viz judikatura citovaná v předchozím bodě). Takovou objektivní informaci však klasifikace trestného činu obsažená ve sdělení ze dne 18. 10. 1996 není, respektive sama o sobě nemůže být. Žalovaný má pravdu v tom, že míru objektivní jednotlivých informací je třeba posuzovat v kontextu celého případu. Stěžovateli bylo podřízeno více jak 350 příslušníků policie služebně zařazených po celém severočeském kraji, jimž podle kázeňských rozkazů měla být odměna vyplacena. Zda v jednotlivých případech byla vyplacena či nebyla, nemohl poškozený v roce 1996 vědět, neboť v době, kdy ji stěžovatel zpronevěřoval, se odměna neevidovala ve výplatnici. Poškozený se tedy nemohl o přibližném rozsahu škody dozvědět jinak, než z provedeného vyšetřování (z výsledků policistů a z ověření pravosti podpisů na kázeňských rozkazech), které však v době dotčeného sdělení bylo na samém začátku a většina svědků v té době tak ještě nebyla vyslechnuta (z listiny na č. l. 219 správního spisu vyplývá, že ještě v roce 1997 zbývalo vyslechnout více než 200 svědků). Ze sdělení ze dne 18. 10. 1996 a v něm obsažené informace o tom, pro jaký trestný čin je stěžovatel stíhán, tedy poškozený nemohl objektivně dovodit, že orientační škoda, kterou mu stěžovatel uvedeným činem způsobil, dosahuje horní hranice značné škody a že se tedy blíží či přesahuje částku 1 000 000 Kč.

[13] Stěžovatel na podporu svého tvrzení neuvedl nic, co by uvedené argumenty žalovaného, s nimiž se ztotožnil i městský soud, zpochybnilo. Nejvyšší správní soud proto souhlasí s městským soudem i se žalovaným v tom, že až poučení o právech poškozeného v trestním řízení ze dne 5. 5. 1999 obsahovalo informaci, která spolu s dosud zjištěnými skutečnostmi umožnila poškozenému objektivně určit alespoň přibližnou výši jemu způsobené škody. Poškozený se totiž dozvěděl, že stěžovatel je obviněn z trestného činu zpronevěry, jímž na cizím majetku způsobil značnou škodu (nejméně 200 000 Kč) a z trestného činu podvodu, kterým způsobil škodu velkého rozsahu (nejméně 1 000 000 Kč), a to poté, kdy vyšetřování bylo téměř u konce. Údaj, podle kterého stěžovatel poškozenému způsobil škodu nejméně 1 000 000 Kč, byl oním posledním dílkem mozaiky, jenž doplnil již známá fakta (o skutkových okolnostech případu), a spolu s nimi tedy poškozenému umožnil reálně odhadnout přibližnou výši jemu způsobené majetkové újmy.

[14] Nejvyšší správní soud má tedy ve shodě se žalovaným i městským soudem za to, že počátek běhu promlčecí doby k uplatnění nároku na náhradu škody se odvíjí od poučení poškozeného v trestním řízení ze dne 5. 5. 1999. Poškozený tento nárok uplatnil v adhezním řízení dne 10. 6. 1999, tedy ve dvouleté subjektivní lhůtě. Uplatněním nároku na náhradu škody se běh této lhůty zastavil, což znamená, že nárok na náhradu škody nebyl v době jeho přisouzení promlčen.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že napadený rozsudek městského soudu je zákonný, a proto kasační stížnost proti němu podanou podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[16] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 téhož zákona. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný byl ve věci úspěšný, prokazatelné náklady mu však nad rámec běžné úřední činnosti v souvislosti s řízením o kasační stížnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 22. listopadu 2022

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu